

เอกสารประกอบการคัดสรรรางวัลนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษา ประจำปี 2569
(ระดับภูมิภาค) สมาคมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ป.ท.)

ผลงานนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา

เรื่อง

“การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนวัดดอนสาละ (สาละประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา”

จัดทำโดย

ดร. กนกพร สีลาเลิศประเสริฐ

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนสาละ (สาละประชาสรรค์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

1. บทสรุปผู้บริหาร

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาถ์ (สาถ์ประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา เป็นนวัตกรรมการบริหารที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น และบริบทของสถานศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลางที่มีผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และมีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องมีกลไกการบริหารที่สามารถบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

การพัฒนานวัตกรรมดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น การออกแบบและพัฒนารูปแบบ การนำรูปแบบไปใช้ และการประเมินพร้อมปรับปรุงพัฒนา โดยสังเคราะห์แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA การบริหารโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนพัฒนาเป็น DONSALEE MODEL ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 8 ประการ ได้แก่ Development, Opportunity, Network, Strive, Active Learning, Love, Enhance และ Enjoy ใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ควบคู่กับการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงประจักษ์ในทุกมิติของสถานศึกษา โดยการบริหารจัดการมีความเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตาม และร่วมพัฒนา ส่งผลให้การขับเคลื่อนงานของสถานศึกษามีเอกภาพ เกิดวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์ของการดำเนินงานปรากฏอย่างชัดเจนใน 4 ด้าน ได้แก่

1) ด้านสถานศึกษา โรงเรียนมีผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่าย ทั้งด้านคุณธรรม ความโปร่งใส การพัฒนาหลักสูตร การส่งเสริมคุณธรรมสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการอ่าน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งผลให้ภาพลักษณ์และคุณภาพของสถานศึกษาได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารสามารถพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และได้รับการยอมรับในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ ทั้งด้านรางวัลเชิดชูเกียรติ การได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การร่วมจัดทำหลักสูตร การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย และการได้รับเชิญเป็นวิทยากรทางวิชาการ

3) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูและบุคลากรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาศักยภาพทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลด้านคุณธรรม นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การเป็นครูแกนนำ การเป็นวิทยากร และการเข้าร่วมพัฒนาหลักสูตรระดับต่าง ๆ สะท้อนถึงศักยภาพของบุคลากรที่เพิ่มขึ้นและการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม

4) ด้านผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะชีวิต และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการ ศิลปหัตถกรรมนักเรียน และด้านกีฬาในระดับเครือข่ายและระดับเขตพื้นที่การศึกษา สามารถแสดงศักยภาพและสร้างชื่อเสียงให้แก่สถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง

นอกจากผลสำเร็จภายในสถานศึกษาแล้ว DONSALEE MODEL ยังได้รับการขยายผลและเผยแพร่ผ่านการประชุม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน รวมทั้งการได้รับเชิญเป็นวิทยากร ถ่ายทอดองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและสามารถนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษาอื่นได้

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นว่า DONSALEE MODEL เป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สามารถนำไปใช้ได้จริง มีความเป็นระบบ เชื่อมโยงการทำงานของทุกภาคส่วน และก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพของสถานศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นแนวทางที่สามารถขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจสำคัญที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการให้สามารถตอบสนองต่อบริบทดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในอนาคต ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และตรวจสอบได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขณะที่นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาหลายท่านได้ชี้ให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน และร่วมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จขององค์กร อันจะก่อให้เกิดความผูกพัน ความร่วมมือ และความเป็นเจ้าของร่วมกันในการพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน นอกจากนี้ แนวคิดการบริหารคุณภาพยังให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

โรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) เป็นสถานศึกษาขนาดกลางที่มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับหลายภารกิจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกัน แม้ว่าสถานศึกษาจะมีการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบความท้าทายในการเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เกิดความเป็นเอกภาพและต่อเนื่อง การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจยังสามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการติดตามผลและการนำผลการดำเนินงานมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่าปัจจัยสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน คือ การสร้างระบบบริหารจัดการที่สามารถเชื่อมโยงพลังความร่วมมือของทุก

ภาคส่วนให้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้เป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมขององค์กร

ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) จึงได้พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามตรวจสอบ และร่วมพัฒนา โดยบูรณาการการบริหารจัดการเชิงระบบ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงาน โดยใช้แนวทางการบริหารตามแนวคิดการใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม นวัตกรรมดังกล่าวไม่เพียงมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังมุ่งเสริมสร้างศักยภาพครูและบุคลากร พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือ และยกระดับผลลัพธ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ อันจะนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งคุณภาพที่มีความพร้อมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และก้าวสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไปในอนาคต ในส่วนของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โรงเรียนดำเนินการศึกษาและพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

3. วัตถุประสงค์พัฒนา

3.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3.2 เพื่อออกแบบ สร้าง และตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

3.3 เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาดังนี้

3.1.1 เปรียบเทียบผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ

3.1.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3.1.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3.4 เพื่อประเมินและปรับปรุงแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

4. กระบวนการพัฒนาผลงานนวัตกรรม

4.1 สภาพก่อนการพัฒนา

โรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผู้เรียนกว่าร้อยละ 90 เป็นผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีความหลากหลายทางด้านภาษา วัฒนธรรม สภาพครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและแรงงานในภาคเกษตรกรรม ทำให้สถานศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการศึกษา การพัฒนาผู้เรียน และการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพรวมของการดำเนินงาน พบว่าการขับเคลื่อนงานของสถานศึกษาในแต่ละภารกิจยังดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเป็นสำคัญ แม้จะมีการประสานงานร่วมกันอยู่แล้ว แต่ยังขาดกลไกที่เชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เป็นระบบเดียวกันตั้งแต่การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการประเมินผล นอกจากนี้ ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการยังมิอยู่หลายแหล่ง ทำให้การนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการพัฒนางานในภาพรวมของสถานศึกษายังไม่สามารถเชื่อมโยงได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้การขับเคลื่อนคุณภาพในบางด้านยังไม่สะท้อนศักยภาพของบุคลากรและเครือข่ายความร่วมมือที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงตระหนักว่าการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศภายใต้บริบทของโรงเรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จำเป็นต้องอาศัย “พลังการมีส่วนร่วม” ของทุกภาคส่วนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยต้องมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน เป็นระบบ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามี

บทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตาม และร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการนำข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการบริหารจัดการ เพื่อให้การดำเนินงานทุกด้านของสถานศึกษาเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาคุณภาพทั้งองค์กร ในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) จึงดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถระดมศักยภาพของทุกภาคส่วนมาร่วมพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และยกระดับผลลัพธ์ของสถานศึกษาให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

4.2 การออกแบบเพื่อการพัฒนา เอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ผู้พัฒนาได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบนวัตกรรมให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยประกอบด้วยแนวคิดสำคัญ ดังนี้

4.2.1 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management)

1) ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2560) ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารโดยให้บุคคลในองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการการตัดสินใจใช้ความคิด สร้างสรรค์ ความเชี่ยวชาญ ในการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการ บริหารงาน มีความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการ ปฏิบัติงานที่มุ่งหวัง และกระบวนการการตัดสินใจสามารถรองรับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรได้ กว้างขวาง และเกิดการยอมรับได้ เป็นหลักการของการบริหารงานที่มีผลต่อการดำเนินการเชิง วิเคราะห์ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจได้ ลดช่องว่างของระบบการสื่อสารในองค์กร และขจัดปัญหาความ ขัดแย้ง

สมยศ นาวิการ (2562) ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการ ของการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความ เชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการ แบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของพวกเขาให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาของ พวกเขา และต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคคลใน องค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ และการดำเนินงาน โดย

ร่วมใช้ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกัน ความรับผิดชอบ การยอมรับในการตัดสินใจ ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกฝ่าย อันนำไปสู่การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2) ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

เศรษฐภูมิ เกษชาวี (2558) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ก่อให้เกิดความรู้รักสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับภายในองค์กร
2. ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงาน เพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น
3. สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ทำให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี มีการกระจายงานอย่างเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ
4. เป็นการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร เนื่องจากเป็นการบริหารงานที่มุ่งเน้นรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
5. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
6. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิดและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดคนเดียว
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในทางจิตวิทยา คือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะเดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และ อินตา ศิริวรรณ (2560) กล่าวว่า ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่พบจากประสบการณ์ใน Roseberry District High School มีประโยชน์ต่อนักเรียน กลุ่มนโยบาย ผู้บริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะครู ดังนี้

1. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกของการบริหารโรงเรียน มีดังนี้
 - 1.1 ทำให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู เวลา อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ และการบริหาร จะถูกนำมาใช้เพื่อการบรรลุจุดหมายหรือความต้องการในแผนด้านการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ
 - 1.2 นักเรียนได้รับความสำคัญให้มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายในรูปแบบของสภาโรงเรียน และมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน ซึ่งนักเรียนอาจจะมีคามสนใจหรือความชำนาญพิเศษ

1.3 นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในแผนงานของโรงเรียน จึงเป็นช่องทางที่จะทำให้จุดมุ่งหมาย นโยบาย แผนงาน งบประมาณ และผลประโยชน์ได้รับการเผยแพร่ให้ทุกคนในโรงเรียนได้รับรู้ รวมทั้งตัวนักเรียนเองด้วย

2. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มนโยบาย

2.1 กระบวนการกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนการงบประมาณและการประเมินที่จัดเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการไม่ได้เป็นส่วน ๆ ทำให้สิ่งที่กำหนดมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ และมีความต่อเนื่อง ตลอดจนทำให้การจัดสรรทรัพยากรสอดคล้องกับลำดับความสำคัญของนโยบายและความต้องการที่กำหนดไว้ด้วย

2.2 นโยบายที่กำหนดขึ้นใหม่โดยกลุ่มนโยบายทำให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในโรงเรียน และสร้างความสบายใจให้เกิดขึ้นกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอนตามวิชาชีพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ไม่เกิดปัญหา “ผู้ปกครองกำหนดวิธีสอนให้กับครู”

2.3 กลุ่มนโยบายจะทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคนอื่น จึงเป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ไม่ก้ำก๋ายงานซึ่งกันและกัน

2.4 การให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งปัจจุบันจุดมุ่งหมายพื้นฐานของโรงเรียนนั้น ทำให้กลุ่มนโยบายมีวิสัยทัศน์มองเห็นภาพโดยรวมของภารกิจพื้นฐานนี้

2.5 มีการจัดทำเอกสารในการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงเป็นการเรียนรู้และเข้าใจในผลการปฏิบัติงานนั้นจากสมาชิกทุกคนในโรงเรียน

2.6 ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน เป็นระบบ มีการเลือกยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ทำให้กลุ่มนโยบายมุ่งถึงการเปลี่ยนแปลงและการมองอนาคตในระยะยาว

3. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษา

3.1 ทำให้ผู้บริหารแสดงบทบาทเป็นผู้นำทางการศึกษาได้จากการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และโดยบุคคลอื่น จะให้มั่นใจได้ว่าจุดมุ่งหมายและความต้องการ นโยบายและแผนจะได้รับการกำหนดและจัดทำขึ้นในกระบวนการนโยบาย บุคคลผู้บริหารสามารถแสดงบทบาทเป็นผู้เริ่มนโยบาย เป็นผู้ประสานงาน นักจูงใจ และนักเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ

3.2 การแสดงภาวะผู้นำในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและโดยบุคคลอื่น จะช่วยสร้างวัฒนธรรมในการทำงานของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้

3.3 ช่วยพัฒนาผู้นำทางการศึกษาจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทีมงาน แผนงาน หรือคณะทำงาน

4. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับครู

4.1 ทำให้ครูมีบทบาททางการบริหารต่อภารกิจที่สำคัญตามความชำนาญของตนเอง นั่นคือ การให้การศึกษาต่อนักเรียน

4.2 ครูทุกคนมีโอกาสมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจตามความชำนาญของแต่ละคน ทำให้การกำหนดนโยบายและแผนงานสอดคล้องกับเวลาและศักยภาพของครูได้

4.3 การแบ่งหน้าที่ การกำหนดนโยบาย และการจัดทำแผนจะช่วยให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ ลดความสับสนและความขัดแย้งที่มักเกิดขึ้นเสมอ ๆ

4.4 การที่ครูมีส่วนร่วมในทีมแผนงานจะช่วยให้การตัดสินใจ เพื่อจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการในด้านของตนเอง

4.5 การมีส่วนร่วมในการทำแผนงานและงบประมาณจะช่วยให้ครูได้รับข้อมูลสารสนเทศและการทำงานของเพื่อนครูด้วยกันได้

4.6 การมีระบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ดี ครูมีส่วนช่วยให้นั่นใจได้ว่าจุดหมายและนโยบายของโรงเรียนจะได้รับการนำไปปฏิบัติได้

4.7 การมีส่วนร่วม และการมีบรรยากาศแบบเปิดจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคณะครู

4.8 เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความรับผิดชอบ สร้างความพึงพอใจในการทำงาน ความมีพันธะผูกพันกับการบรรลุความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับสูง

4.9 ช่วยลดงานเอกสารลง การกำหนดนโยบายอาจมีเพียง 1 แผ่น แผนงานและงบประมาณเพียง 2 แผ่น

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้พัฒนาจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

4.2.2 แนวคิดการบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพงานพิดีซีเอ ตามแนวคิดของเดมมิง ปัจจุบันจัดเป็นกระบวนการสากลที่ทุกคนทราบกันดี และถือเป็นเครื่องมือการบริหารที่จัดเป็นแกนร่วมของการบริหารที่หลากหลายบนพื้นฐานเดียวกัน

เดมมิง (Deming) (อ้างถึงใน ญัฐชยา จิวประเสริฐ, 2562, หน้า 13) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น

โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพงานพีดีซีเอ หรือวงจรเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1. กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น (Plan)

2. การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย (Do)

3. ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง (Check)

4. ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจ หรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว (Act)

แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง แต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงาน หรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง จะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

จากแนวคิดของเดมมิง (Deming) สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบและประเมินผล (Check) และการปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้พัฒนาจึงได้นำวงจรคุณภาพ PDCA มาเป็นกรอบในการออกแบบและขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาส์ (สาส์ประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยใช้เป็นกลไกในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จนก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

4.2.3 แนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

รัตน์ บัวสนธ์ (2566) ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนาหมายถึง การพัฒนานวัตกรรม (หรือบางที่เรียกว่าผลิตภัณฑ์) โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนา ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญของการวิจัยและพัฒนา ก็คือ การได้นวัตกรรมที่เป็นต้นแบบสามารถนำไปใช้หรือแก้ปัญหาได้จริง

การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันตามลำดับ กล่าวคือผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในขั้นตอนหนึ่งๆ จะได้รับการนำไปใช้สำหรับดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยทั่วไปการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญๆ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การวิจัยและพัฒนาจะเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งข้อมูลพื้นฐานมีความหมายครอบคลุมถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่า การปฏิบัติงานในเรื่องดังกล่าวนี้ ในสภาพปัจจุบันมีลักษณะเป็นอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง และมีความต้องการในการแก้ไขหรือพัฒนางานที่กล่าวถึงให้ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรม เมื่อได้ผลจากขั้นตอนที่ 1 มาแล้ว ก็นำผลที่ได้นั้น เช่น ปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง หรือสภาพการปฏิบัติงานมาใช้ในการออกแบบหรือวางแผนที่จะทำการสร้างนวัตกรรม (นวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น สื่อการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมเชิงนามธรรม เช่น รูปแบบการจัดการเรียนการสอน รูปแบบวิธีการบริหาร ฯลฯ) หลังจากนั้นจึงลงมือสร้างนวัตกรรมที่ออกแบบไว้ และเมื่อสร้างเสร็จก็จะมีการประเมินตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบต่างๆ ของนวัตกรรม และประเมินตรวจสอบความเหมาะสมก่อนที่จะนำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมในขั้นต้นแล้ว จึงนำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการทดลองใช้นี้จะมีการดำเนินงานเป็นไปตามลักษณะของการวิจัยเชิงทดลอง และมีการเก็บข้อมูลที่เกิดจากการทดลอง วิเคราะห์ผล แปลผล และสรุปผลที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม เป็นการประเมินผลนวัตกรรมโดยภาพรวมต่อมาจากขั้นที่ 3 ประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปเป็นข้อมูลปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมเป็นครั้งสุดท้ายก่อนจัดทำเป็น นวัตกรรมต้นแบบที่เสร็จสมบูรณ์

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้พัฒนาได้นำมาสังเคราะห์และออกแบบเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยยึดหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแกนสำคัญในการดำเนินงาน ควบคู่กับการบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีระบบ มีการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

4.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับการพัฒนา

4.3.1 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ

4.3.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4.3.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

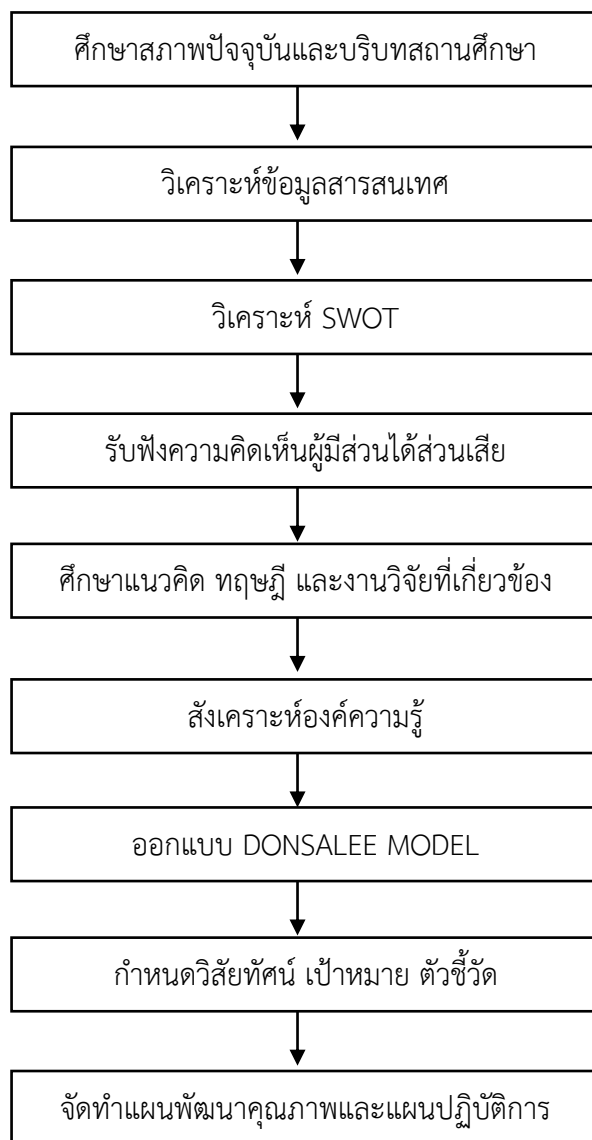
4.4.1 ขั้ววางแผน (Plan : P)

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา เริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ผู้บริหารได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ทั้งข้อมูลผู้เรียน ครู และบุคลากร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา และผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา พบว่า โรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) มีผู้เรียนกว่าร้อยละ 90 เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายด้านภาษาและวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันยกระดับคุณภาพการศึกษา จากนั้น โรงเรียนได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) และศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่าควรพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตาม และร่วมพัฒนาอย่างเป็นระบบ

จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้บริหารและคณะทำงานจึงได้นำข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์ เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา กำหนดองค์ประกอบ กระบวนการดำเนินงาน บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการกำกับติดตาม ประเมินผล และตัวชี้วัดความสำเร็จ จนพัฒนาขึ้นเป็น DONSALEE MODEL สำหรับขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา กระบวนการพัฒนารูปแบบดังกล่าวเกิดจากการศึกษาบริบทของสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกับการสังเคราะห์องค์ความรู้จากแนวคิด ทฤษฎี และ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การออกแบบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

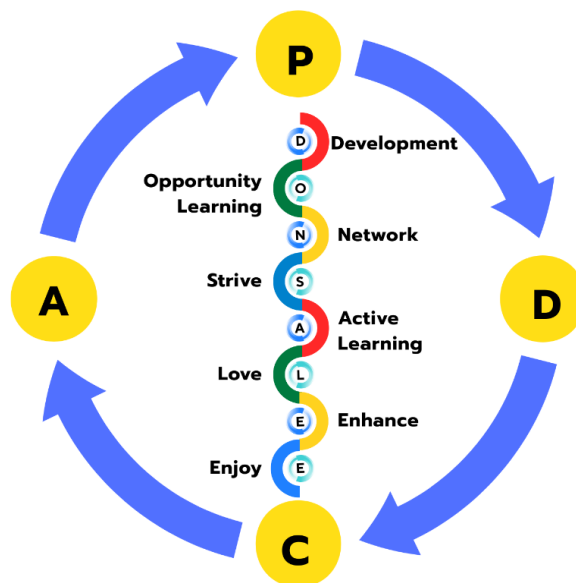
แผนภาพที่ 1 กระบวนการพัฒนา DONSALEE MODEL

จากแผนภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและบริบทของสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis) เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนา จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู

บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและกำหนดแนวทางการพัฒนา ควบคู่กับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์องค์ความรู้และออกแบบ DONSALEE MODEL พร้อมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการ เพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนคุณภาพทั้งองค์กรสู่ความเป็น เลิศอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

4.4.2 ขั้นตอนการ (Do : D)

ภายหลังการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โรงเรียนได้นำ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปสู่การปฏิบัติจริง โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) และเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กรอบการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาตาม DONSALEE MODEL

จากแผนภาพที่ 2 DONSALEE MODEL หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาที่มุ่งขับเคลื่อนคุณภาพทั้งองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานและ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) อย่างเป็นระบบ ภายใต้หลักการ

มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ DONSALEE MODEL ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 8 ประการ ดังนี้

D - Development (การพัฒนาที่ยั่งยืน) คือ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่องสู่ความเป็นมืออาชีพ ควบคู่ไปกับการพัฒนานักเรียนรอบด้าน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

O - Opportunity (การสร้างโอกาส) คือ การสร้างและขยายโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างทั่วถึง ทั้งสำหรับนักเรียนตามศักยภาพที่แตกต่าง และสำหรับครูในการ พัฒนาวิชาชีพ โดยเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายในโรงเรียน

N - Network (ภาคีเครือข่าย) คือ การสร้างและประสานความร่วมมือที่เข้มแข็งกับภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน เพื่อร่วมกันสนับสนุนการจัดการศึกษาและ พัฒนาทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน

S - Strive (ความมุ่งมั่น) คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความพยายามและความ รับผิดชอบ ส่งเสริมให้ทั้งบุคลากรและนักเรียนมีความกล้าคิด กล้าทำ มีเป้าหมายที่ชัดเจน และมุ่งมั่น พัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล

A - Active Learning (การเรียนรู้เชิงรุก) คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการเชิงรุกที่ทันสมัย ส่งผลให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

L - Love (ความรัก) คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย และเต็มไปด้วยความรัก ความผูกพันภายในองค์กร ส่งเสริมการทำงานแบบกัลยาณมิตร และการมีจิตสำนึกรักและรับผิดชอบต่อ ส่วนรวม

E - Enhance (การส่งเสริมศักยภาพ) คือ การสนับสนุนและผลักดันให้ทั้งบุคลากรและ นักเรียนได้แสดงศักยภาพสูงสุดของตนเอง เสริมสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพสำหรับครู และ ความสำเร็จตามเป้าหมายการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

E - Enjoy (ความสุขในการทำงานและการเรียนรู้) คือ การสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วย ความสุข ส่งเสริมให้ครูทำงานอย่างมีความสุขและนักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ซึ่งเป็นพื้นฐาน สำคัญของความสำเร็จที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ โรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) ได้นำ DONSALEE MODEL มาใช้เป็นกรอบใน การบริหารจัดการและขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาในทุกมิติ โดยครอบคลุมทั้งการพัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา การดำเนินงานตาม องค์ประกอบของ DONSALEE MODEL ได้รับการขับเคลื่อนควบคู่กับวงจรคุณภาพ PDCA (Plan- Do-Check-Act) อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และ

การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ คุณภาพการศึกษา และสมรรถนะของผู้เรียน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1) D - Development (การพัฒนาที่ยั่งยืน)

ภายใต้องค์ประกอบ D - Development (การพัฒนาที่ยั่งยืน) โรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) มุ่งพัฒนาศักยภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดทิศทางและวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภายใต้แนวคิด “พัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาองค์กร” มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และบริบทของสถานศึกษา พร้อมส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพผ่านการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และการพัฒนาตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) เพื่อยกระดับสมรรถนะและรองรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาครูผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผน และออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ในด้านผู้เรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมและโครงการที่ส่งเสริมศักยภาพอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะชีวิต และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ควบคู่กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ อันเป็นรากฐานสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืนตามแนวทาง DONSALEE MODEL

2) O - Opportunity (การสร้างโอกาส)

ภายใต้องค์ประกอบ O - Opportunity (การสร้างโอกาส) โรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) มุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดแนวทางในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นบริบทเฉพาะของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสม

โรงเรียนดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การคัดกรอง การเยี่ยมบ้าน การติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมสนับสนุนทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความสนใจและศักยภาพอย่างเต็มที่

นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านการอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามแนวทางของ DONSALEE MODEL

3) N - Network (ภาคีเครือข่าย)

ภายใต้องค์ประกอบ N - Network (ภาคีเครือข่าย) โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) ให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยยึดหลักการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อระดมทรัพยากร องค์ความรู้ และศักยภาพจากทุกภาคส่วนมาร่วมกันยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายทางการศึกษา ในการร่วมกำหนดทิศทาง สนับสนุน และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือผ่านการประชุมปรึกษาหารือ การประชุม ผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน เสนอความคิดเห็น สนับสนุนทรัพยากร และร่วมติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ นวัตกรรม และแนวปฏิบัติที่ดี ตลอดจนร่วมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานภายใต้องค์ประกอบ Network จึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีบทบาทร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางของ DONSALEE MODEL อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

4) S - Strive (ความมุ่งมั่น)

ภายใต้องค์ประกอบ S - Strive (ความมุ่งมั่น) โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) มุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความทุ่มเท และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน โดยผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน

สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่เป้าหมายเดียวกัน ภายใต้หลักการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

โรงเรียนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงาน และติดตามผล การปฏิบัติงาน ผ่านการประชุม การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง พร้อมนำผลการดำเนินงานมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางาน รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจผ่านการยกย่องเชิดชูเกียรติ การสร้างแรงจูงใจ และการสนับสนุนให้บุคลากร พัฒนาศักยภาพตามความสามารถและความถนัด

ในด้านผู้เรียน โรงเรียนมุ่งปลูกฝังความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ความมีวินัย และความเพียรพยายาม ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามเป้าหมายของ DONSALEE MODEL

5) A - Active Learning (การเรียนรู้เชิงรุก)

ภายใต้องค์ประกอบ A - Active Learning (การเรียนรู้เชิงรุก) โรงเรียนวัดดอนสาส์ (สาส์ประชาสรรค์) มุ่งพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล และสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

โรงเรียนพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การนิเทศภายใน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ครูออกแบบกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ใช้สื่อ เทคโนโลยี ดิจิทัล และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พร้อมนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียน การวัด และประเมินผล และการติดตามพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน อาทิ การเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การเรียนรู้จากชุมชน การลงมือปฏิบัติ และกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อันเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางของ DONSALEE MODEL

6) L - Love (ความรัก)

ภายใต้องค์ประกอบ L - Love (ความรัก) โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) ให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่อบอุ่น ปลอดภัย และเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยผู้บริหารยึดหลักการบริหารงานด้วยความเข้าใจ เข้าถึง และเห็นคุณค่าของทุกคนในองค์กร พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน บนพื้นฐานของความรัก ความเมตตา และการเคารพในความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นบริบทสำคัญของสถานศึกษา อันนำไปสู่การสร้างบรรยากาศการทำงานและการเรียนรู้ที่เป็นมิตร เกื้อกูล และร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

โรงเรียนดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีการคัดกรองนักเรียน การเยี่ยมบ้าน การติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงตามสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริง นอกจากนี้ ยังจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสร้างความรัก ความผูกพัน และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา

ผู้บริหารยังส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแบบกัลยาณมิตร โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังซึ่งกันและกัน และร่วมกันแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ส่งผลให้เกิดความสามัคคี ความไว้วางใจ และความร่วมมือภายในองค์กร อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม และเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของ DONSALEE MODEL อย่างยั่งยืน

7) E - Enhance (การส่งเสริมศักยภาพ)

ภายใต้องค์ประกอบ E - Enhance (การส่งเสริมศักยภาพ) โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) มุ่งส่งเสริมศักยภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนให้สามารถแสดงความรู้ ความสามารถ และความถนัดได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและโครงการที่หลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความแตกต่างระหว่างบุคคล

โรงเรียนส่งเสริมศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการพัฒนาวิชาชีพ การสร้างนวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอผลงานทางวิชาการ พร้อมสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพและการสร้างผลงานเชิงประจักษ์ ขณะเดียวกัน โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี คุณธรรมจริยธรรม และทักษะอาชีพ โดย

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขัน การแสดงผลงาน และกิจกรรมตามความสนใจและความถนัด

นอกจากนี้ โรงเรียนให้ความสำคัญกับการค้นหาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผ่านการติดตาม ดูแล และสนับสนุนอย่างใกล้ชิด โดยอาศัยความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง มีโอกาสแสดงความสามารถ และเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ อันเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางของ DONSALEE MODEL

8) E - Enjoy (ความสุขในการทำงานและการเรียนรู้)

ภายใต้องค์ประกอบ E - Enjoy (ความสุขในการทำงานและการเรียนรู้) โรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศแห่งความสุขในการทำงานและการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าความสุขเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร และการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารจึงมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความเข้าใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งความสุขที่ทุกคนสามารถเรียนรู้ เติบโต และพัฒนาไปพร้อมกัน

โรงเรียนดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร การยกย่องเชิดชูเกียรติ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบกัลยาณมิตรที่เน้นความร่วมมือ ขณะเดียวกัน โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สนุกสนาน และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา

นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ผ่านกิจกรรมที่สร้างความร่วมมือและความผูกพันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจ ความภาคภูมิใจ และวัฒนธรรมองค์กรแห่งความสุข ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม และการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางของ DONSALEE MODEL อย่างยั่งยืน

การดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL : พลังการมีส่วนร่วม ขับเคลื่อนคุณภาพทั้งองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ในองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ Development, Opportunity, Network, Strive, Active Learning, Love, Enhance และ Enjoy เป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา

สถานศึกษา ภายหลังการดำเนินงาน โรงเรียนได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง พร้อมรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสะท้อนผลการดำเนินงานและปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการ ทั้งนี้ โรงเรียนได้ดำเนินการตามวงจรคุณภาพ PDCA ในขั้น ตรวจสอบ (Check : C) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของ DONSALEE MODEL และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

4.4.3 ขั้นตรวจสอบ (Check : C)

ภายหลังการดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชา สรรค์) ได้ดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อศึกษาความก้าวหน้า ผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในแต่ละ องค์ประกอบของรูปแบบ โดยผู้บริหารกำหนดระบบการติดตามที่ชัดเจน พร้อมส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามา มีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการดำเนินงาน ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มงาน และระดับสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแผนงานที่กำหนดไว้

โรงเรียนใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการกำกับติดตามและประเมินผล โดยรวบรวม ข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ผลการนิเทศภายใน ผลการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนข้อมูลจาก การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ โรงเรียนยังดำเนินการประชุมสรุปผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Reflection) ระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ผล การดำเนินงาน ค้นหาปัจจัยแห่งความสำเร็จ จุดเด่น ประเด็นที่ควรพัฒนา ตลอดจนกำหนด แนวทางการพัฒนาในรอบถัดไป กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันเรียนรู้จากการ ปฏิบัติงานจริง และเกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

ผลการติดตามและประเมินผลในแต่ละรอบถูกนำเสนอผ่านการประชุมคณะครูและ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลการดำเนินงานกับเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยผู้บริหารใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการให้ข้อเสนอแนะ ปรับแผนการดำเนินงาน และ กำหนดมาตรการส่งเสริมการพัฒนาในแต่ละด้าน ส่งผลให้การกำกับติดตามไม่เป็นเพียงการตรวจสอบ

ผลการดำเนินงาน แต่เป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันขององค์กร และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามหลักการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การติดตามและประเมินผลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โรงเรียนได้กำหนดประเด็น ตัวชี้วัด เครื่องมือ และวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของ DONSALEE MODEL และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL

องค์ประกอบ DONSALEE MODEL	ประเด็นการติดตาม	วิธีการ/เครื่องมือ
Development	การพัฒนาครู บุคลากร และผู้เรียน	การนิเทศ, PLC, PA, รายงานผลการพัฒนา
Opportunity	การสร้างโอกาสทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	รายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน
Network	การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	รายงานการประชุม, แบบบันทึกการมีส่วนร่วม
Strive	การดำเนินงานตามแผนและตัวชี้วัด	รายงานผลโครงการ/กิจกรรม, รายงานผลการปฏิบัติงาน
Active Learning	คุณภาพการจัดการเรียนรู้	การนิเทศชั้นเรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
Love	คุณธรรม บรยากาศองค์กร และการดูแลผู้เรียน	แบบประเมินคุณลักษณะ, รายงานกิจกรรม, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
Enhance	การส่งเสริมศักยภาพและผลงาน	ผลงานรางวัล และผลการประเมินสมรรถนะ
Enjoy	ความสุขและความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง	แบบสอบถามความพึงพอใจ, การสัมภาษณ์

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้กำหนดระบบการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลที่สอดคล้องกับองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านของ DONSALEE MODEL โดยกำหนดประเด็นการ ติดตามและเครื่องมือที่เหมาะสมกับลักษณะของการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูล สารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริง ข้อมูลที่ได้ถูกนำมา วิเคราะห์ เปรียบเทียบกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงบริหาร และเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในชั้น Act (A) อย่างต่อเนื่อง

4.4.4 ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act : A)

ภายหลังการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL โรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) ได้นำผลการประเมิน ข้อเสนอแนะ และข้อมูล สารสนเทศที่ได้รับจากการดำเนินงานมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา และยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการดำเนินงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกำหนดแนวทาง พัฒนาในรอบปีการศึกษาถัดไป เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับบริบท ความต้องการ และการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

โรงเรียนดำเนินการทบทวนผลการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของ DONSALEE MODEL ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การส่งเสริมศักยภาพครู และผู้เรียน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศแห่งความสุขในการทำงานและการเรียนรู้ โดยนำข้อค้นพบ จากการประเมินผลมาปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการ กิจกรรม และ กระบวนการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งกำหนด มาตรการและแนวทางการดำเนินงานใหม่เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ผู้บริหารยังส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำผลการสะท้อนจาก การปฏิบัติงาน (Reflection) มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานของตนเอง ผ่าน กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การนิเทศภายใน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และนวัตกรรมการปฏิบัติงานที่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการ เรียนรู้ การพัฒนา และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการพัฒนามีความยั่งยืน โรงเรียนได้ จัดระบบการกำกับติดตามผลการปรับปรุงในรอบถัดไป โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และ

ระยะเวลาการติดตามอย่างชัดเจน พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องผ่านการประชุมผู้บริหาร การประชุมคณะครู และการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินความก้าวหน้าและตรวจสอบประสิทธิผลของการปรับปรุงพัฒนา ทำให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาเกิดวงจรการพัฒนาที่ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันในทุกระดับ โรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการขยายผลและสร้างความยั่งยืนของนวัตกรรม โดยมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานผ่านเว็บไซต์ โรงเรียน Facebook ของโรงเรียน การประชุมผู้บริหารและครู การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่ายสถานศึกษา ตลอดจนการถ่ายทอด องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ DONSALEE MODEL ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง และยกระดับคุณภาพอย่างสม่ำเสมอตามวงจรคุณภาพ PDCA และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL : พลังการมีส่วนร่วม ขับเคลื่อนคุณภาพทั้งองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ตั้งแต่ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นดำเนินการ (Do) ขั้นตรวจสอบ (Check) และขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act) ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั้งด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน จนก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์และความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศได้อย่างยั่งยืน ดังรายละเอียดผลที่เกิดจากการดำเนินการในหัวข้อต่อไป

4.5 ผลที่เกิดจากการดำเนินการ

4.5.1 ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์

1) ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

ผลการดำเนินงานพบว่า โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา วิเคราะห์บริบท สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น และข้อมูลสารสนเทศจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ทำให้ทราบสภาพปัญหา จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และความต้องการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน ข้อมูลดังกล่าวถูกนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดแนวทางและออกแบบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของโรงเรียน

2) ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อออกแบบ สร้าง และตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

ผลการดำเนินงานพบว่า โรงเรียนสามารถออกแบบและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมได้อย่างเป็นระบบ โดยสังเคราะห์องค์ความรู้จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่วมกับผลการศึกษาริบทของสถานศึกษา ก่อนนำรูปแบบไปตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ส่งผลให้ได้รูปแบบการบริหารที่มีองค์ประกอบ กระบวนการดำเนินงาน และแนวทางการกำกับติดตามที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3) ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

ผลการดำเนินงานจากการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า

3.1 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ สะท้อนให้เห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมมาใช้ ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการและคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตาม และพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์กรเพิ่มมากขึ้น

3.3 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังการใช้รูปแบบอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยเห็นว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา มีการสื่อสารและประสานความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการบริหารจัดการและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

4) ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

ผลการดำเนินงานพบว่า โรงเรียนได้นำผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้รูปแบบมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อนำไปปรับปรุงองค์ประกอบ กระบวนการดำเนินงาน และแนวทางการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทของ

สถานศึกษามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ได้จริง เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA และเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

4.5.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

1) ด้านโรงเรียน

การพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเกิดการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยโรงเรียนได้นำ DONSALEE MODEL ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีทิศทาง สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานทุกภารกิจของสถานศึกษาเข้าด้วยกัน และมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการวางแผน ตัดสินใจ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถตอบสนองต่อบริบทและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งผลให้ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นอกจากการยกระดับระบบบริหารจัดการภายในแล้ว รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมยังช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการร่วมรับผิดชอบต่อเป้าหมายของสถานศึกษา บุคลากรทุกฝ่ายมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น สามารถปฏิบัติงานเชื่อมโยงกันในลักษณะบูรณาการ ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากยิ่งขึ้น

ขณะเดียวกัน ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้น ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการร่วมเสนอความคิดเห็น สนับสนุนทรัพยากร ร่วมดำเนินกิจกรรม และร่วมติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบดังกล่าวสะท้อนผ่านผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลงานเชิงประจักษ์ และรางวัลที่สถานศึกษาได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลงานและการได้รับการยอมรับของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2568

ผลงาน/การได้รับการยอมรับ	หน่วยงาน
1. โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (ITA Online)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
2. โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณากระดับคุณภาพโรงเรียน คุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568	ศูนย์ประสานงานประจำเขตตรวจราชการที่ 3
3. เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเปตอง RB2 Petanque Cup #1 ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 และชมรมกีฬาเปตอง จังหวัดราชบุรี
4. การขับเคลื่อนหลักสูตรด้านพุทธศึกษา ประจำปีการศึกษา 2568 ระดับ ดีเด่น	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
5. โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับ ดีเยี่ยม ประจำปีงบประมาณ 2568 รอบระดับประเทศ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคำพ่อสอน กิจกรรมโพธิ์สัตว์น้อยลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า ประจำปีการศึกษา 2568	เครือข่ายองค์กรงดเหล้า และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
7. ได้รับเกียรติบัตรส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมโครงการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมโลก (V-Star)	ชมรมพุทธศาสตร์สากล
8. รางวัลโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมการอ่านตามรอยพระจริยวัตรสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ 2568	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากตารางที่ 2 พบว่า โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) มีผลงานเชิงประจักษ์และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายในหลากหลายด้าน อาทิ

การผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA Online) การยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว การขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา ระดับดีเด่น การได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับดีเยี่ยม ระดับประเทศ การได้รับการยกย่องเป็นโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมการอ่านตามรอยพระจริยวัตร สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตลอดจนการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคำพ่อสอน กิจกรรมโพธิ์สัตว์น้อยลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า และการได้รับเกียรติบัตรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลก (V-Star) ซึ่งสะท้อนถึงความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างรอบด้าน

นอกจากนี้ โรงเรียนยังมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพผ่านกิจกรรมทางวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย โดยบูรณาการความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะชีวิต และสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข พร้อมทั้งสร้างผลงานและชื่อเสียงให้แก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยใช้ DONSALEE MODEL เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน สามารถบูรณาการการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายให้ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาและความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2) ด้านผู้บริหาร

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตาม การประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารจัดการ

สถานศึกษามีความเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารจัดการ ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันทางการศึกษา เพื่อร่วมกันยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2568 ทั้งในระดับเขตพื้นที่และระดับนโยบาย รวมทั้งเป็นวิทยากรเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้แก่สถานศึกษาอื่น สะท้อนถึงภาวะผู้นำทางวิชาการและการได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

ความสำเร็จของการบริหารจัดการดังกล่าวได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรภายนอก ผ่านรางวัล ผลงานเชิงประจักษ์ และการได้รับเชิญให้ปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการในระดับต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กร ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลงานเชิงประจักษ์และการได้รับการยอมรับของผู้บริหาร ประจำปีการศึกษา 2568

ผลงานเชิงประจักษ์และการได้รับการยอมรับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล/ แต่งตั้ง
1. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทผู้บริหาร ระดับยอดเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
2. รางวัลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดีเด่น ประเภทผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
3. เกียรติบัตรผู้บริหารสถานศึกษาที่งดเหล้าเข้าพรรษา ในกิจกรรม โพธิ์สัตว์น้อยลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า ภายใต้โครงการโรงเรียนคำพ่อสอน	เครือข่ายองค์กรงดเหล้า และ สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
4. ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการศึกษา ประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดทำแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2569 ตามคำสั่งที่ 564/2569	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลงานเชิงประจักษ์และการได้รับการยอมรับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล/ แต่งตั้ง
6. ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569–2570	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. เข้าร่วมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยและประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2568	คณะกรรมการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
8. เข้าร่วมประชุมถอดบทเรียนการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3) พุทธศักราช 2568	โรงเรียนวัดดอนทราย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
9. ได้รับเชิญเป็นวิทยากรการประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง "การพัฒนา หลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2568"	โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราษฎร์บำรุง) อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับทั้งในด้านการบริหารจัดการ คุณธรรมจริยธรรม และภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติด้านการ บริหารสถานศึกษาและการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนได้รับเกียรติบัตรด้านการ ส่งเสริมคุณธรรมและสุภาพ ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารงานบนหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และ การยึดมั่นในคุณธรรมควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารยังได้รับความไว้วางใจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ร่วม เป็นคณะกรรมการและคณะทำงานในการพัฒนานโยบายและหลักสูตรการศึกษาระดับประเทศ อาทิ การจัดทำหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย การจัดทำแนวทางการดำเนินงานโรงเรียน มาตรฐานสากล และการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งได้รับเชิญให้เข้าร่วมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและ ประถมศึกษาตอนต้น และร่วมประชุมถอดบทเรียนการใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2568 ซึ่งสะท้อนถึง ศักยภาพ ความเชี่ยวชาญ และการได้รับความเชื่อมั่นในระดับนโยบายทางการศึกษา

อีกทั้ง ผู้บริหารยังได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการประชุมเชิงวิชาการด้านการพัฒนา หลักสูตร เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่สถานศึกษาในเครือข่าย อันแสดง ให้เห็นถึงบทบาทของการเป็นผู้นำทางวิชาการที่สามารถขยายผลองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีสู่ สถานศึกษาอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพด้านภาวะผู้นำเชิงวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ จนได้รับการยอมรับทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานระดับประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

3) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาศักยภาพทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาหลักสูตร และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ภายใต้การบริหารจัดการตาม DONSALEE MODEL ที่เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน และสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเขตตรวจราชการ และระดับประเทศ ผ่านการได้รับรางวัล การเชิดชูเกียรติ การได้รับเชิญเป็นวิทยากร การพัฒนาหลักสูตร การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายทางการศึกษา และการเข้าร่วมเวทีวิชาการต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพ ความรู้ความสามารถ และความเป็นมืออาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

นอกจากนี้ ครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และการขับเคลื่อนกิจกรรมของสถานศึกษา จนเกิดผลงานเชิงประจักษ์และได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลจากการพัฒนาศักยภาพบุคลากรตามแนวทางของ DONSALEE MODEL

ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะทางวิชาชีพสูงขึ้น สามารถสร้างผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลงานเชิงประจักษ์และการได้รับการยอมรับของครูและบุคลากรทางการศึกษา
ประจำปีการศึกษา 2568

ชื่อครูและบุคลากรทางการศึกษา	ผลงานเชิงประจักษ์และ การได้รับการยอมรับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล/ แต่งตั้ง/รับรอง
1. นายสุภณัฐ เกิดช้าง	1. รางวัลข้าราชการครูและ บุคลากรดีเด่น ประจำปี พ.ศ 2569 ประเภทลูกจ้างดีเด่น	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
	2. รางวัลครูชนคนคุณธรรม ประจำปี 2568 ระดับ ดีมาก	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
2. นางสาวดารารัตน์ ศรีถม	1. เข้าร่วมประชุมถอดบทเรียน การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรประถมศึกษา ตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 3) พุทธศักราช 2568	โรงเรียนวัดดอนทราย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	2. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดีมาก	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
3. นายโสภณัฐ ชันทอง	1. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
4. นายรังสิต คงมา	1. ได้รับเชิญเป็นวิทยากรการ ประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง "การ พัฒนาหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2568"	โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราษฎร์บำรุง) อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	2. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดีมาก	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2

ชื่อครูและบุคลากรทางการศึกษา	ผลงานเชิงประจักษ์และ การได้รับการยอมรับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล/ แต่งตั้ง/รับรอง
5. นางสาวธัญญารัตน์ ยิ่งแหลม	1. เข้าร่วมประชุมถอดบทเรียน การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรประถมศึกษา ตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 3) พุทธศักราช 2568	โรงเรียนวัดดอนทราย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	2. ได้รับเชิญเป็นวิทยากรการ ประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง "การ พัฒนาหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2568"	โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราษฎร์บำรุง) อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	3. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดีมาก	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
6. นางสาวสุธีรา เหมพยัคฆ์	1. รางวัลครูชนคนคุณธรรม โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประเภทครู ระดับเขตตรวจ ราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	ศูนย์ประสานงานประจำเขต ตรวจราชการที่ 3 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
	2. เข้าร่วมประชุมถอดบทเรียน การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรประถมศึกษา ตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 3) พุทธศักราช 2568	โรงเรียนวัดดอนทราย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	3. ได้รับเชิญเป็นวิทยากรการ ประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง "การ พัฒนาหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2568"	โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราษฎร์บำรุง) อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ชื่อครูและบุคลากรทางการศึกษา	ผลงานเชิงประจักษ์และ การได้รับการยอมรับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล/ แต่งตั้ง/รับรอง
	4. เข้าร่วมจัดทำข้อเสนอเชิง นโยบายพัฒนาหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยและ ประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2568	คณะกรรมการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
7. นางสาวอภิสันท์ นันทเจริญโรจน์	1. รางวัลข้าราชการครูและ บุคลากรดีเด่น ประจำปี พ.ศ 2569 ประเภทครูดีเด่น	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
	2. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดีมาก	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
	3. รางวัลนวัตกรรมสร้างสรรค์คน ดี โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประเภท “ด้านการจัดการ เรียนการสอน” ระดับดีมาก	ศูนย์ประสานงานประจำเขต ตรวจราชการที่ 3 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
8. นางสาวศศิณ อึ้งโพธิ์ ครูโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรม ประชากร) ปฏิบัติงาน ณ โรงเรียน วัดดอนสาลี (สาลีประชากร)	1. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
9. นางสาวศิริภัทร พูนพล ครูโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรม ประชากร) ปฏิบัติงาน ณ โรงเรียน วัดดอนสาลี (สาลีประชากร)	1. รางวัลโครงการพัฒนาและ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (OBEC Content Center) ประจำปี พ.ศ. 2568 ระดับคุณภาพ “ดีเยี่ยม” ระดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ประเภท ผู้ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2

ชื่อครูและบุคลากรทางการศึกษา	ผลงานเชิงประจักษ์และ การได้รับการยอมรับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล/ แต่งตั้ง/รับรอง
	2. รางวัลนวัตกรรมสร้างสรรค์ คนดี โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประเภท “ด้านการจัดการ เรียนการสอน” ระดับดีมาก	ศูนย์ประสานงานประจำเขต ตรวจราชการที่ 3 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
	3. รางวัลครูชน คนคุณธรรม ประเภทครู ระดับดีมาก	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
	4. ครูแกนนำ ในกิจกรรมโพธิสัตว์ น้อยลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า ปีการศึกษา 2568 ภายใต้ โครงการโรงเรียนคำพ่อสอน	เครือข่ายองค์กรงดเหล้า และสำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)
	5. เข้าร่วมประชุมถอดบทเรียน การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรประถมศึกษา ตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568	โรงเรียนวัดดอนทราย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	6. ได้รับเชิญเป็นวิทยากรการ ประชุมเชิงวิชาการ "การพัฒนา หลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2568"	โรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง (ดอนกระเบื้องราษฎร์บำรุง) อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
	7. เข้าร่วมจัดทำข้อเสนอเชิง นโยบายพัฒนาหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยและ ประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2568	คณะกรรมการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาลีประชาสรรค์) มีผลงานเชิงประจักษ์และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเขตตรวจราชการ และระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการพัฒนาคุณธรรม

และจริยธรรม การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการมีส่วนร่วมในเวทีวิชาการและการพัฒนานโยบายทางการศึกษา ส่งผลให้ครูได้รับรางวัลและเกียรติบัตรในหลายสาขา รวมทั้งได้รับเชิญเป็นวิทยากร เข้าร่วมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย และเข้าร่วมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลจากการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างสรรค์นวัตกรรม และขยายองค์ความรู้สู่เครือข่ายทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ และสร้างชื่อเสียงให้แก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นเครื่องสะท้อนถึงความสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตาม DONSALEE MODEL และการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่สามารถยกระดับคุณภาพครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

4) ด้านผู้เรียน

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยโรงเรียนมุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค ควบคู่กับการส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมและการแข่งขันด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี ภาษาไทย กีฬา และกิจกรรมสร้างสรรค์ ควบคู่กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ส่งผลให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ผู้เรียนได้รับรางวัลและการยอมรับจากการเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีต่าง ๆ โดยเฉพาะงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน รวมทั้งการแข่งขันด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี ภาษาไทย และกีฬา สะท้อนถึงศักยภาพและคุณภาพของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านตามเป้าหมายของสถานศึกษา อันเป็นผลจากการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลงานเชิงประจักษ์และการได้รับการยอมรับของผู้เรียน ประจำปีการศึกษา 2568

ชื่อผู้เรียน	ผลงานเชิงประจักษ์	หน่วยงานที่มอบรางวัล
1. เด็กหญิงนาชวย	1. รางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 จิตกรรม เทคนิคผสม (Mixed Media) ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรม นักเรียน ระดับเครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
2. เด็กหญิงสวຍ 3. เด็กชายชาลี	1. รางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขัน ประกวดมารยาทไทย ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับ เครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
4. เด็กหญิงตุ๊กตา	1. รางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศ อันดับ 1 การแข่งขัน วาดรูป ระบายสี ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับ เครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
5. เด็กชายอมร 6. เด็กหญิงณัชชา 7. เด็กชายปาย	1. รางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศ อันดับ 1 การแข่งขัน ประติมากรรมปูนต้ำ ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับ เครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
8.เด็กหญิงชิน	1. รางวัลระดับเหรียญทอง อันดับ 7 การแข่งขันวาดรูป ระบายสี ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2

ชื่อผู้เรียน	ผลงานเชิงประจักษ์	หน่วยงานที่มอบรางวัล
	ระดับเครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	
9. เด็กหญิงปณณวีร์ แอ่ยอด	1. รางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขัน ร้องเพลงไทยลูกทุ่ง ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับ เครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
10. เด็กชายจิตติพัฒน์ มนตรีฤกษ์ชัย 11. เด็กชายณัฐดนัย กลั่นประเสริฐ 12. เด็กชายชุตีวัตร เงามจินดา 13. เด็กหญิงวรัญญา ภัคดี	1. รางวัลระดับเหรียญทอง การแข่งขันเขียนตามคำบอก ภาษาไทย ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับ เครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
14. เด็กหญิงน้องแพร 15. เด็กหญิงมอน 16. เด็กหญิงรดา	1. รางวัลระดับเหรียญทอง อันดับ 4 การแข่งขันประติมากรรมปูนต้ำ ชั้น ป.1-3 งานศิลปหัตถกรรม นักเรียน ระดับเครือข่ายบางแพที่ 2 ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย บางแพที่ 2
17. เด็กชายชุตีวัตร เงามจินดา 18. เด็กชายโพนเล็ก 19. เด็กชายบอย	1. เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเปตอง RB2 Petanque Cup #1 ประจำปีการศึกษา 2568 รุ่นอายุ ไม่เกิน 12 ปี ประเภททีมชาย	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ร่วมกับ ชมรมกีฬาเปตองจังหวัด ราชบุรี

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้เรียนของโรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) มีผลงานเชิงประจักษ์และได้รับการยอมรับจากการเข้าร่วมกิจกรรมและการแข่งขันในหลากหลายด้าน ทั้งด้านวิชาการ ศิลปหัตถกรรม กีฬา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผู้เรียนได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง เหรียญทองรองชนะเลิศ และมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันในระดับเครือข่ายและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาทิ การแข่งขันจิตรกรรมเทคนิคผสม การประกวดมารยาทไทย การวาดภาพ

ระบายสี การประติมากรรมนูนต่ำ การแข่งขันร้องเพลงไทยลูกทุ่ง การแข่งขันเขียนตามคำบอก ภาษาไทย และการแข่งขันกีฬาเปตอง RB2 Petanque Cup #1 ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านตามความถนัดและความสนใจ

ผลสำเร็จดังกล่าวเป็นผลจากการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยใช้ DONSALEE MODEL เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ทำให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความกล้าแสดงออก มีระเบียบวินัย รู้จักการทำงานเป็นทีม และสามารถแสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ จนเกิดผลงานเชิงประจักษ์ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่สถานศึกษา และสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน

จากผลการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านผู้เรียน สะท้อนให้เห็นว่า DONSALEE MODEL สามารถขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมได้อย่างเป็นระบบ เกิดการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมพัฒนา ส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นปรากฏผ่านผลงานเชิงประจักษ์ รางวัลผลการประเมิน และการได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและภาคีเครือข่าย ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน แสดงให้เห็นว่า DONSALEE MODEL สามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

4.5 สรุปสิ่งที่เรียนรู้และปรับปรุงให้ดีขึ้น

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาธิต (สาธิตประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ทำให้โรงเรียนเรียนรู้ว่าการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายร่วมวางแผน ดำเนินงาน ติดตามประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

จากการดำเนินงานพบว่า DONSALEE MODEL เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเชื่อมโยงการดำเนินงานของทุกฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมควบคู่กับ

วงจรคุณภาพ PDCA และการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสร้างผลงานเชิงประจักษ์ที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

โรงเรียนตระหนักว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงมีแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งเสริมศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม รวมทั้งขยายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ โรงเรียนจะนำข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานมาปรับปรุง DONSALEE MODEL อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง ยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศต่อไป

4.6 การขยายผล เผยแพร่ผลการพัฒนา และการได้รับการยอมรับ

ภายหลังการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โรงเรียนได้ดำเนินการขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ให้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการขยายผลผ่านการประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชุมผู้ปกครอง การนิเทศภายใน กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตลอดจนการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน เพื่อสร้างการรับรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้บริหารและคณะครูยังได้รับเชิญเป็นวิทยากร เข้าร่วมการประชุมถอดบทเรียนการใช้หลักสูตร การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีวิชาการระดับต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับในศักยภาพด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ DONSALEE MODEL ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาเครือข่าย และหน่วยงานภายนอก สามารถขยายผลและประยุกต์ใช้ได้จริง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ส่งผลให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่เข้มแข็ง และสร้างความเชื่อมั่นต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การขยายผล การเผยแพร่ผลการพัฒนา และการได้รับการยอมรับ

กิจกรรม/ช่องทางการขยายผลและเผยแพร่	กลุ่มเป้าหมาย
การประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา	ครูและบุคลากรทางการศึกษา
การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
การประชุมผู้ปกครอง	ผู้ปกครอง
กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ครูและบุคลากรทางการศึกษา
การเป็นวิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ผู้บริหาร ครู และสถานศึกษาเครือข่าย
การเข้าร่วมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและการถอดบทเรียนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาตอนต้น	หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา
เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์โรงเรียน	หน่วยงานทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป
เผยแพร่ผ่าน Facebook โรงเรียน	ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า และสาธารณชน

จากตารางที่ 6 พบว่า โรงเรียนวัดดอนสาลี (สาธิตประชาสรรค์) ได้ดำเนินการขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผ่านการประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชุมผู้ปกครอง การดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานศึกษา ตลอดจนการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบผลการดำเนินงานและสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ผู้บริหารและคณะครูยังมีบทบาทในการเผยแพร่ผลการพัฒนาผ่านการเป็นวิทยากร การเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการได้รับการยอมรับในระดับเครือข่ายและระดับประเทศ ส่งผลให้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่พัฒนาขึ้นสามารถขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม

5. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากผลการดำเนินงานพบว่า DONSALEE MODEL สามารถยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน โรงเรียนจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาต่อยอด ดังนี้

5.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการบนฐานข้อมูลสารสนเทศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงทุกภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการวางแผน การตัดสินใจ การกำกับติดตาม และการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาสมรรถนะด้านการบริหาร การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

5.3 เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ขยายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.4 ต่อยอดและขยายผล DONSALEE MODEL ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีผ่านเวทีวิชาการและเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นอย่างยั่งยืน

6. จุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของนวัตกรรม

การพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา เป็นนวัตกรรมการบริหารที่มุ่งเน้นการบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเข้ากับการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ DONSALEE MODEL เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ส่งผลให้การบริหารจัดการมีความเชื่อมโยง ครอบคลุมทุกภารกิจของสถานศึกษา และสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม นวัตกรรมดังกล่าวมีจุดเด่นและลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการบริหารจัดการทั่วไป ดังนี้

6.1 DONSALEE MODEL ได้รับการพัฒนาจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น และศักยภาพของโรงเรียนวัดดอนสาเลี (สาเลีประชาสรรค์) ทำให้รูปแบบมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถนำไปใช้ได้จริง และตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

6.2 DONSALEE MODEL บูรณาการหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ากับวงจรคุณภาพ PDCA ทำให้การวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตาม การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6.3 รูปแบบเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมพัฒนา ส่งผลให้เกิดความร่วมมือ ความรับผิดชอบ และความเป็นเจ้าของร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

6.4 รูปแบบมุ่งพัฒนาคุณภาพทั้งองค์กรอย่างสมดุล ครอบคลุมการพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ระบบการบริหารจัดการ เครือข่ายความร่วมมือ และผู้เรียน ทำให้ทุกองค์ประกอบของสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเชื่อมโยงและเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

6.5 รูปแบบส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลในการวางแผน กำกับ ติดตาม ประเมินผล และตัดสินใจเชิงบริหาร ทำให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถปรับปรุงพัฒนาได้อย่างรวดเร็วตามบริบทที่เปลี่ยนแปลง

6.6 ผลการดำเนินงานปรากฏเป็นผลงานเชิงประจักษ์ ทั้งด้านรางวัล ความสำเร็จ และการได้รับการยอมรับของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานผ่านเวทีวิชาการ การเป็นวิทยากร และการขยายผลสู่เครือข่ายทางการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่านวัตกรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้และต่อยอดในสถานศึกษาอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

ด้วยจุดเด่นดังกล่าว ทำให้ DONSALEE MODEL เป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่มีความเป็นระบบ ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ได้จริง เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ และพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และองค์กรไปพร้อมกัน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กิตติญาภัทร์ พวงประดิษฐ์, ณัฐธิดา อินทร์หิรัญ, และศลิสา ราชัย. (2567). การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม. *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 2(4).
- จรัญ จูปรางค์. (2559). การนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการบริหารคุณภาพวงจรเดิมมิ่งของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จรัส สุวรรณณณ. (2564). ความหมายของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม. *สุพรรณบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี*.
- ณัฐชยา จิวประเสริฐ. (2563). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามวงจรคุณภาพ PDCA ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ทัศนีย์ ทรงรูป. (2560). แนวทางการนำผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามวงจรคุณภาพของเดิมมิ่ง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นงลักษณ์ ศรีสุวรรณ. (2563). หลักการและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม. *นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และ อินถา ศิริวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 4(1), 176-187.
- บดินทร์ภัทร สายบุตร. (2562). กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2(1), 39-53.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2566). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมยศ นาวิการ. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991 จำกัด.
- เศรษฐภูมิ เกชาวี. (2558). การบริหาร การจัดการ. *Industrial Technology Review*, 21(276), 114-120.

ภาคผนวก ก
การดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL

ภาพการดำเนินงานตาม DONSALEE MODEL ประกอบด้วย การประชุมคณะครู
และบุคลากรทางการศึกษา การประชุมภาคี 4 ฝ่าย การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
การเยี่ยมบ้านนักเรียน และการดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่าย

ภาคผนวก ข

หลักฐานการเผยแพร่ผลการพัฒนาและการได้รับการยอมรับ

ภาพหลักฐานการเผยแพร่ผลการพัฒนาและการได้รับการยอมรับ (ตัวอย่าง) ประกอบด้วย
 เกียรติบัตรโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น เกียรติบัตรครู
 เกียรติบัตรผู้เรียน ภาพการเป็นวิทยากร และการเผยแพร่ผลการดำเนินงานผ่าน
 สื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน